

Nr. e160019455
Casenr. 2014-10230

Prestatieafspraken non-formele educatie 2016 bibliotheek Noordwest Veluwe

Deze prestatieafspraken zijn opgesteld als bijlage bij de subsidieaanvraag 2016 van de bibliotheek Noordwest Veluwe aan centrumgemeente Apeldoorn voor het non formeel leren WEB 2016 aan de Bibliotheek Noordwest Veluwe en als werkdocument voor de kerngroep Taalhuis Harderwijk voor het organiseren van non formele educatie in de gemeenten Harderwijk, Putten, Nunspeet en Ermelo.

Kader

- Wet Educatie en Beroepsonderwijs
- Referentieniveaus taal van Meijerink.
- Educatieplan Arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noord Veluwe 2015- 2016
- Regionale nota Educatie = Participatie 2
- Actieplan Taal voor het leven 2016-2018
- Werkwijze Tel mee met Taal
- Regionale opdrachtformulering Bibliotheek Noordwest Veluwe 2016-2019
- Afspraken formeel leren: 1. Productovereenkomst formele Educatie Landstede 50 % WEB budget 2016 en 2.Gunning formele Educatie Top Taal 25 % WEB budget 2016.

Definitie Non formeel leren

Non-formeel leren is een vorm van leren die zich buiten de schoolmuren afspeelt. Het is georganiseerd en gestructureerd leren, maar vindt plaats buiten het formele onderwijssysteem. Op het moment dat de leraar zich bewust wordt van het doel van informeel leren, is het leren niet meer informeel maar non-formeel. Het non-formele leren is ingebed in geplande activiteiten die niet uitdrukkelijk als leren worden bestempeld (in termen van leerdoelstellingen, leertijd of leerondersteuning), maar die een belangrijk leerelement omvatten. Non-formeel leren is vanuit het standpunt van de lerende een bewuste keuze. Het leidt doorgaans niet tot een certificering. Het is een vorm van educatie geactiveerd binnen een gestructureerde of geïnstitutionaliseerde context waarbij de deelnemer kennis, inzicht en vaardigheden vergroot voor zichzelf en voor anderen, met het oog op persoonsontplooiing en het actief participeren in een democratische samenleving, en waarbij een sociaal-culturele methodiek wordt gehanteerd. Non-formeel leren is daarmee het resultaat van interactieve en dialogale

processen waarbij de deelnemers zowel de inhoud, het proces als de finaliteit mee bepalen.

Tabel 3.1 Drie soorten van leren

Intentioneel en systematisch leren	Formeel leren	Gebonden aan wettelijk verankerde eindtermen	Georganiseerd door instellingen/organisaties
	Non-formeel leren	Niet gebonden aan eindtermen	
Non-intentioneel en toevallig leren	Informeel		Vindt overal plaats

Doel:

Taalvaardigheid is een van de kernvaardigheden om succesvol te kunnen participeren in de maatschappij. Hierbij gaat het niet alleen om participatie op de arbeidsmarkt maar ook om maatschappelijke participatie. Het non-formele onderwijs biedt meer flexibiliteit en ruimte voor maatwerk. De inhoud van het traject wordt afgestemd op de vraag van de opdrachtgever en het niveau en de leerdoelen van de cursist. De drijfveer van de deelnemer wordt optimaal aangesproken. De feiten en cijfers die voortkomen uit de pilotperiode Taal voor het Leven laten zien, dat deze werkwijze een substantieel effect heeft op de maatschappelijke en arbeidsparticipatie van deelnemers. Korthedshalve wordt voor nader info verwezen naar de publicatie van de Stichting Lezen en Schrijven. http://www.lezenenschrijven.nl/uploads/editor/LS_FeitenCijfers_2.0_web_3.pdf

Aanpak:

De aanpak die gevolgd wordt binnen het Taalhuis is die van de werkwijze Taal voor het leven en past binnen de initiatieven en resultaten van het landelijk actieprogramma Tel mee met Taal. De Non formele trajecten wordt ingericht op maat in de omgeving en binnen het dagelijkse leven van de deelnemer. De wettelijke en beleidskaders die hierop van toepassing zijn, zijn aan het begin van dit document vermeld. De stip op de horizon in de aanpak is om waar mogelijk een preventieve aanpak met een curatieve aanpak te verbinden. Zo voorkomt een school bijvoorbeeld niet alleen taalachterstanden bij kinderen en jongeren, maar kan zij tegelijkertijd potentiële laaggeletterdheid bij ouders signaleren.

Resultaten

De resultaten zijn onderverdeeld in de actielijnen zoals opgenomen in het actieprogramma Tel mee met Taal 2016–2018. Hiermee zijn integrale verbinden te leggen met de afspraken die in het kader van het bibliotheekbeleid met de Bibliotheek Noordwest Veluwe gemaakt zijn en nog nader worden gemaakt.

Actielijn 1 *Volledig bekostigd uit WEB (taalcoördinator)*

Actielijn 1. Lokale netwerkaanpak

Actie: met de lokale netwerkaanpak wordt het pilotprogramma Taal voor het Leven uitgebreid naar heel Nederland.

Hoofddoelstelling

Gedurende de looptijd van dit actieprogramma beginnen in heel Nederland tenminste 45.000 nieuwe deelnemers aan een taaltraject waarbij de materialen en vrijwilligers van Taal voor het Leven worden ingezet.

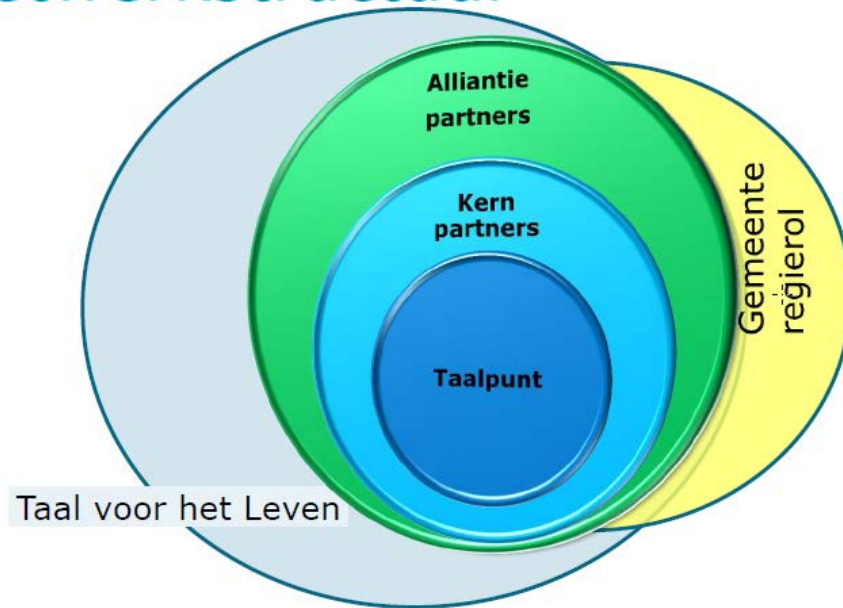
Beoogde resultaten:

- 1a. In elke arbeidsmarktregio ontstaat een duurzame infrastructuur waarmee gemeenten in samenwerking met lokale en regionale partners de regie nemen om laaggeletterdheid beter op te sporen en te bestrijden.
- 1b. In elke regio worden nieuwe taalvrijwilligers getraind die kunnen worden ingezet als taalmaatje, taalcoach of begeleider van laaggeletterden. In heel Nederland zijn in 2018 tenminste 3000 vrijwilligers getraind.
- 1c. In elke regio wordt tenminste één herkenbare permanente ontmoetingsplek ingericht voor cursisten, vrijwilligers, docenten en andere netwerkpartners (Taalpunt).

1. Regionaal/lokaal taalnetwerk Harderwijk, Putten, Nunspeet en Ermelo.

- De Bibliotheek Noordwest Veluwe werkt aantoonbaar samen met de andere bibliotheekregio's binnen de arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noord Veluwe.
- In lijn met de uitbreiding naar heel Nederland wordt ook in de subregio Bibliotheek Noordwest Veluwe een taalnetwerk gevormd.
- De Bibliotheek Noordwest Veluwe voert de regie voor het opzetten van een Taalhuis in Harderwijk met taalpunten in elke bibliotheekvestiging. Het gaat hierbij om inzet tot samenwerking, coördinatie en kwaliteitsbewaking, maar ook over de praktische invulling van het Taalhuis.
- De kernpartners Bibliotheek Noordwest Veluwe, Stichtingen Welzijn (Vrijwilligerssteunpunten), het ROC Landstede (formele trajecten) en Top Taal (formele trajecten) en een afvaardiging van de vier gemeenten vormen een regionaal kernteam binnen het Taalhuis Harderwijk.

Netwerkstructuur

- De Bibliotheek Noordwest Veluwe draagt zorg voor aansluiting bij het Taalnetwerk door alliantiepartners.
- Om resultaten te behalen, is het nodig dat kernpartners en alliantiepartners eigenaarschap voelen bij het terugdringen van laaggeletterdheid en de aanpak daarvan. Eigenaarschap bij organisaties wordt versterkt door aansluiting bij lokale initiatieven, concrete afspraken met organisaties over hun bijdrage aan de afname van laaggeletterdheid, en een heldere rolverdeling.
- De Bibliotheek Noord Veluwe heeft voor 1 juli 2016 inzicht in het bestaande taalaanbod (formeel en non-formeel taalaanbod. Omvang en inhoud).
- De Bibliotheek Noord Veluwe werkt hiertoe een plan van aanpak uit.
- De Bibliotheek Noord Veluwe legt dit plan van aanpak voor aan de kernpartners. De kernpartners stellen dit plan gezamenlijk vast.
- De Bibliotheek Noordwest Veluwe draagt er zorg voor dat op regionaal niveau ervaringen worden uitgewisseld.
- De Bibliotheek Noordwest Veluwe initieert gemeenschappelijke werksessies om samen met partners een aanpak te ontwikkelen.(werving, begeleiding, methodieken)
- De Bibliotheek Noordwest Veluwe maakt gebruik van o.a. de Taalzoeker waarin het taalaanbod lokaal is opgenomen. (Taal voor het Leven) Dit vormt de basis voor organisaties om laaggeletterden door te verwijzen naar het juiste taalaanbod.
- De Bibliotheek Noordwest Veluwe beperkt het aantal professionals op sleutelposities omdat de nadruk ligt op non formeel en inzet vanuit eigen kracht en omgeving met ondersteuning door vrijwilligers.

- De bibliotheek Noordwest Veluwe draagt zorg voor voortgang en eventuele uitbreiding van non formeel taalonderwijs, voor een financiële onderbouwing en verantwoording van activiteiten.

2. Aantoonbare verbetering taalbeheersing

- De Bibliotheek Noordwest Veluwe zet in op *het aantoonbaar verbeteren* van de taalbeheersing van tenminste 240 laaggeletterden per 1 januari 2019 die inwoners zijn van de gemeenten Harderwijk, Nunspeet, Putten en Ermelo. Een specificatie van dit aantal en een onderverdeling per gemeente is bij de alinea over feiten en cijfers opgenomen. Dit resultaat is de bijdrage van deze subregio aan het landelijke doel binnen het actieprogramma Tel mee met Taal 2016–2018 om 45.000 Nederlanders hun taalbeheersing zodanig te verbeteren dat zij aantoonbaar beter scoren op taalbeheersing en maatschappelijke participatie, waaronder arbeidsdeelname. De verbeterstappen worden per deelnemer aantoonbaar gemeten op basis van de participatieladder. De werkwijze Taal voor het Leven wordt hierbij gevolgd. Er kan ook sprake zijn van aantoonbare verbeteringen binnen een trede van de participatieladder.

Over het toepassen/gebruik van de participatieladder worden nog nadere afspraken gemaakt binnen de kerngroep en afgestemd met de Stichting Lezen en Schrijven door de bibliotheek Noordwest Veluwe. Het document VNG implementatie en gebruik participatieladder 2011 en afbakening treden participatieladder geldt hierbij als uitgangspunt voor deze afspraken.

3. Vrijwilligers

- De Bibliotheek Noordwest Veluwe zorgt ervoor dat voor 1 januari 2019 een aantal van 158 nieuwe taalvrijwilligers inzetbaar zijn als Taalmaatje, Taalcoach of begeleider van laaggeletterden in de gemeenten Harderwijk, Nunspeet, Putten en Ermelo als bijdrage aan het landelijk resultaat dat voor 1 januari 2019 een aantal van 3000 nieuwe taalvrijwilligers. 80 % is gekoppeld aan deelnemers.
- De bibliotheek Noordwest Veluwe draagt zorg voor het, opleiden en begeleiden van vrijwilligers door professionals.
- De bibliotheek Noordwest Veluwe draagt zorg voor het koppelen van vrijwilligers aan deelnemers.

- De onderverdeling in aantallen per gemeente:

Harderwijk	68
Putten	23
Nunspeet	42
Ermelo	25

Eindresultaat Actielijn 1

1. Voor 1 september 2016 levert de Bibliotheek Noordwest Veluwe het plan van aanpak Taalhuis Harderwijk aan bij de kernpartners Taalhuis ter bespreking.
2. Voor 1 juli 2016 heeft de Bibliotheek zicht op het bestaande taalaanbod (formeel en non-formeel taalaanbod. Omvang en inhoud).
3. Voor 1 januari 2017 heeft de bibliotheek met de kernpartners afspraken gemaakt over de eigen bijdrage van de deelnemers. Onder eigen bijdrage hoeft niet alleen een geldelijke bijdrage te worden verstaan. Een deelnemer kan ook een persoonlijke bijdrage leveren door als ambassadeur laaggeletterdheid enkele taken te vervullen, koffie schenken tijdens inloopochtenden, is actief via social media tijdens het traject over het onderwerp laaggeletterdheid of wordt taalmaatje voor een andere deelnemer. Nagegaan wordt hoe iemand persoonlijk in zijn/haar kracht kan worden gezet en deze bijdrage kan leveren. De deelnemer kan kiezen wat bij hem/haar past. In de eerste helft van 2017 wordt een pilot gedraaid met deze vormen van tegenprestatie om na te gaan of en hoe dit werkt. Ervaringen op dit gebied worden tussen de kernpartners uitgewisseld. Dit onderwerp wordt ingezet als pilot in 2017.
4. Op 1 januari 2019 is sprake van een duurzame infrastructuur.
5. Op 1 januari 2019 hebben tenminste 240 laaggeletterden hun taalbeheersing aantoonbaar verbeterd.
6. Op 1 januari 2019 zijn 158 nieuwe taalvrijwilligers getraind en inzetbaar als Taalmaatje, Taalcoach of begeleider van laaggeletterden binnen het taalnetwerk in de gemeenten Harderwijk, Nunspeet en Ermelo.

Actielijn 1 inclusief WEB versus subregionale afspraken bibliotheekbeleid

Voor het in beeld brengen van de verbinding tussen de inzet vanuit WEB en de inzet vanuit het nieuwe bibliotheekbeleid voor de Noordwest Veluwe wordt vermeld, dat in de opdrachtformulering bibliotheekwerk 2016–2019 Noordwest Veluwe onder

maatschappelijk effect 1 “alle inwoners participeren in de lokale samenleving” bij beleidsdoelstelling 1.1. het signaleren en tegengaan van laaggeletterdheid de volgende resultaten zijn opgenomen:

Vertaling naar resultaten maatschappelijke effect 1 Alle inwoners kunnen participeren in de lokale samenleving.

<p>Resultaat 1.1.1.</p>	<p>In het eerste kwartaal van 2016 levert de bibliotheek een actueel overzicht van stand van zaken voor wat betreft trajecten laaggeletterdheid die door professionele en informele organisaties worden aangeboden, voorzien van aanbevelingen voor optimalisatie daarvan en de rol die de bibliotheek daarbij kan spelen (nulmeting) Indicator:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rapportage inclusief aanbevelingen conform aangeboden aan de vier gemeenten.
<p>Resultaat 1.1.2.</p>	<p>In 2016 functioneert een duurzame infrastructuur laaggeletterdheid onder regie van de bibliotheek waarin wordt deelgenomen door en dat minimaal keer per jaar bijeenkomt. <i>Deze duurzame infrastructuur laaggeletterdheid kan nader ingevuld worden als Taalnetwerk met de kerngroep als basis en de door de kerngroep Taalnetwerk (bestaande uit de Bibliotheek Noordwest Veluwe een afvaardiging vanuit de formele educatie ROC Landstede en Top Taal, de lokale Welzijnsstichtingen en een afvaardiging gemeenten Harderwijk, Nunspeet, Putten en Ermelo) te bepalen fasering/volgorde voor aansluiting van alliantiepartners. De frequentie van bijeenkomsten dient aan te sluiten op het behalen van de eindresultaten benoemd in de prestatieafspraken non formele educatie 2016</i></p>
<p>Resultaat 1.1.3.</p>	<p>In 2016 worden nieuwe taalvrijwilligers getraind die kunnen worden ingezet als taalmaatje, taalcoach of begeleider van laaggeletterden. Indicator:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aantal getrainde vrijwilligers. • Het aantal vrijwilligers dat actief wordt als taalmaatje, taalcoach of begeleider van laaggeletterden <p><i>Het aantal van 158 vrijwilligers per 1 januari 2019 laat zich vertalen. In de kerngroep moeten afspraken gemaakt worden over het aantal nieuwe vrijwilligers dat nog in de 2^e helft van 2016 getraind kan worden. De bibliotheek kan hier in overleg met de Stichting Lezen en Schrijven en de kernpartners een voorstel voor doen.</i></p>

Vertaling naar resultaten maatschappelijke effect 3: Alle inwoners leveren een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie in de lokale samenleving. Het bevorderen van vrijwillige inzet in de lokale samenleving.

<p>Resultaat 3.2.1.</p>	<p>De bibliotheek heeft een actief vrijwilligersbeleid. Indicator: · Het aantal vrijwilligers dat in de bibliotheek actief is.</p>
-------------------------	---

Actielijn 2 *Taak van de Taal coördinator, bekostiging uit WEB*

<p>Actielijn 2. Taalakkoorden Actie: de netwerkaanpak van Taal voor het Leven leidt tot het sluiten van taalakkoorden in alle (arbeidsmarkt)regio's. Hiermee kunnen gemeenten de regie houden en hun verantwoordelijkheid nemen om samen met andere (curatieve én preventieve) partijen het taalnetwerk duurzaam te maken. Het bestaande Taalakkoord met werkgevers zal worden uitgebreid en waar mogelijk een plek krijgen binnen de regionale akkoorden.</p> <p><u>Hoofddoelstelling</u> Deze actielijn draagt zowel bij aan de hoofddoelstelling van de aanpak van laaggeletterdheid bij volwassenen als aan de hoofddoelstelling van de leesbevordering bij kinderen.</p> <p><u>Beoogde resultaten:</u> 2a. Het aantal arbeidsmarktregio's waar een taalakkoord is gesloten groeit van minimaal 10 in 2016 naar 20 in 2017 en 30 in 2018. 2b. Het aantal werkgevers (waaronder het Rijk) dat is aangesloten bij het Taalakkoord: Zet in op Taal! en/of de regionale taalakkoorden loopt op tot 300 in 2018. 2c. Er komt een stimuleringsbudget voor alle (arbeidsmarkt)regio's met een Taalakkoord om extra praktijkgerichte taalscholing voor moeilijk bereikbare doelgroepen mogelijk te maken, als aanvulling op de bestaande budgetten.</p>
--

- De Bibliotheek Noordwest Veluwe versterkt de kansen om taalakkoorden vanuit deze subregio te sluiten.
- Afstemming over het sluiten van subregionale taalconvenanten/Taalakkoorden vindt plaats binnen de kerngroep.
- De bibliotheek Noordwest Veluwe volgt de ontwikkelingen op de voet en zet zich pro-actief in.
- De bibliotheek Noordwest Veluwe haakt aan op promotie van derden zoals de Week van de Alfabetisering.

Eindresultaat Actielijn 2.

1. De bibliotheek Noord Veluwe levert vanuit het taalnetwerk in 2016 input in de vorm van kansen aan de gemeente om de beoogde resultaten van deze actielijn te behalen. Deze kansen maken integraal onderdeel uit van de verantwoording op de activiteiten. Hierbij wordt het aanboren van sponsorgelden of growd funding betrokken.
In afwachting van de ontwikkelingen die plaatsvinden bij het uitrollen van het actieprogramma Tel mee met Taal 2016-2018 en de vertaling hiervan

binnen de Arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noord Veluwe worden hier nadere afspraken over gemaakt voor de periode vanaf het kalenderjaar 2017

Actielijn 2 inclusief WEB versus subregionale afspraken bibliotheekbeleid

Vertaling naar resultaten maatschappelijke effect 3: Alle inwoners leveren een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie in de lokale samenleving. Het bevorderen van vrijwillige inzet in de lokale samenleving.

Resultaat 3.2.1.	De bibliotheek heeft een actief vrijwilligersbeleid. Indicator: · Het aantal vrijwilligers dat in de bibliotheek actief is.
Resultaat 3.2.2.	De bibliotheek levert een bijdrage aan re-integratie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt (mits passend binnen de geldende norm voor re-integratie en voldoende begeleiding kan worden geboden) Indicator: · Het aantal maatschappelijke stages · Het aantal re-integratie kandidaten

Nader wordt bekeken of de afspraken op het gebied van vrijwillige inzet onder de bibliotheekafspraken worden geschaard.

Actielijn 3 Actielijn valt binnen de reguliere bibliotheek opdracht. De taalcoördinator zal waar mogelijk de verbinding met overige programma's bevorderen. Met name aandacht voor het onderdeel laagtaalvaardige ouders

Actielijn 3. Leesbevordering

Actie: het Actieplan Kunst van Lezen wordt de komende drie jaar voortgezet. Kunst van Lezen krijgt een landelijke uitrol en wordt versterkt. Dit gebeurt door een extra inzet bij ouders met een lage taalvaardigheid en hun kinderen middels een pilot.

Hoofddoelstelling

In 2018 worden in totaal 1 miljoen jonge kinderen tot en met de basisschoolleeftijd bereikt met leesbevorderingsactiviteiten, zodat hun taalvaardigheid en leesplezier toenemen.

Beoogde resultaten:

3a. Eind 2018 is in alle basisbibliotheken het programma BoekStart ingevoerd; eind 2018 wordt 100% van de ouders met pasgeboren baby's geïnformeerd en wordt 55% van de Nederlandse baby's via hun ouders actief bereikt.

3b. Eind 2018 voert 85% van de basisbibliotheken BoekStart in de kinderopvang uit, waaraan 45% van de kinderopvanginstellingen in hun werkgebied deelneemt.

3c. Eind 2018 is het programma de Bibliotheek op School uitgebreid. In het primair onderwijs met 85% van de basisbibliotheken die 60% van de leerlingen bereiken in hun werkgebied. In het VMBO met 25% van de basisbibliotheken die 25% van de leerlingen bereiken binnen hun werkgebied. In het HAVO/VWO met 10% van de basisbibliotheken die daarmee 10% van de leerlingen bereiken in hun werkgebied.

Resultaat Actielijn 3.

Deze actielijn maakt onderdeel uit van subsidieafspraken basisvoorziening bibliotheek.

Verbindingsmogelijkheden worden vanaf 2016 uitgewerkt met stip op de horizon

- *De contacten die de bibliotheek Noordwest Veluwe heeft in het kader van Leesbevorderingsactiviteiten waaronder Boekstart worden verbonden met de activiteiten van het Taalhuis voor 1 januari 2019. De bibliotheek denkt na over de kansen en doet hierover voor 1 januari 2017 een voorstel aan de kerngroep.*

Actielijn 3 Komt helemaal overeen met **de resultaten van maatschappelijke effect 2: Alle inwoners kunnen zich ontwikkelen en ontplooiën. 2.2. Leesbevordering.**

<p>Resultaat 2.2.1.</p>	<p>In 2016 wordt de uitvoering van het programma BoekStart door de bibliotheek gecontinueerd.</p> <p>Indicator:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het percentage ouders van pasgeborenen dat is bereikt met Boekstart. • Het percentage baby's dat via hun ouders met Boekstart wordt bereikt. • Het percentage laagtaalvaardige ouders en hun kinderen dat wordt bereikt met BoekStart.
<p>Resultaat 2.2.2.</p>	<p>Eind 2016 voert de bibliotheek BoekStart in de kinderopvang uit.</p>

	<p>Indicator:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het percentage kinderopvanginstellingen (peuterspeelzalen en/of kinderdagverblijven) in het werkgebied van de bibliotheek dat deelneemt aan BoekStart.
<p>Resultaat 2.2.3.</p>	<p>Eind 2016 voert de bibliotheek het programma Bibliotheek op School uit, zodanig dat meer leerlingen in het primair onderwijs, in het VMBO en in HAVO/VWO in het werkgebied worden bereikt.</p> <p>Indicator:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het percentage bereikte leerlingen in primair onderwijs, VMBO en HAVO/VWO.

Actielijn 4. *Wordt opgepakt door de taalcoördinator (WEB-gelden) binnen de termijn van het actieplan 2016-2018.*

<p>Actielijn 4. Experimenten</p> <p>Actie: door middel van pilots leggen we verbanden tussen taal en andere onderwerpen waar gebrekkige taalvaardigheid een rol speelt. Zo kunnen we moeilijk bereikbare doelgroepen beter bedienen.</p> <p>We richten ons in eerste instantie op de vier pilots die hieronder zijn beschreven en zullen daarnaast nieuwe experimentele pilots ondersteunen of initiëren.</p> <p><u>Hoofddoelstelling</u></p> <p>Deze actielijn draagt zowel bij aan de hoofddoelstelling van aanpak van laaggeletterdheid bij volwassenen als aan de hoofddoelstelling van de leesbevordering bij kinderen.</p> <p><u>Beoogde resultaten:</u></p> <p>4a. Een substantieel groter bereik van kinderen van laagtaalvaardige (migranten)ouders binnen de aanpak van Kunst van Lezen via BoekStart (in de kinderopvang) en de Bibliotheek op School</p> <p>4b. Afspraken tussen ouders en scholen met betrekking tot de gezamenlijke inzet op hun eigen taalontwikkeling en die van hun kinderen.</p> <p>4c. De bestaande pilot Educatie voor Vrouwen met Ambitie (EVA) en de aanpak Taal voor ouders en kind samen worden verder geïntegreerd in Taal voor het Leven, dat daarmee geschikter wordt voor het bereiken van deze doelgroepen</p> <p>4d. Een groter bereik van laaggeletterde ouderen (50-plussers) zodat zij gezondheidswinst kunnen boeken.</p>
--

Resultaten Actielijn 4. De Bibliotheek Noordwest Veluwe benut vanaf 2017 de kansen die de pilots met zich mee brengen en anticipeert hier tijdig op door dit regionaal/lokaal te versterken/op aan te sluiten voor zover dit aansluit op de regionale/lokale infrastructuur.

- De Bibliotheek Noordwest Veluwe legt waar mogelijk verbindingsmogelijkheden tussen curatief en preventief (waarom pas op de basisschool hiermee beginnen en niet op de voorschoolse voorzieningen?)
- De bibliotheek oriënteert zich bij een nadere beeldvorming van de aangegeven doelgroepen op de aandachtsgroepen die in deze actielijn benoemd wordt.

Getoetst moet worden of in deze regio sprake is van behoeften binnen deze aandachtsgroepen en welk aanbod hierbij op basis van die behoeften bij past.

- De taalpartners en sleutelfiguren spelen een belangrijke rol om dit in samenwerking mogelijk te maken (Welzijnsorganisaties, ouderenbonden, kerken, WMO)

Aandacht wordt nadrukkelijk gevraagd voor de kantelingsgedachte (niet zorgen voor maar zorgen dat) bij het invullen van de regierol van de bibliotheek: het betreft een andere werkwijze. De bibliotheek pakt wel kansen maar zorgt er met name voor dat anderen in beweging komen. Meer een regiefunctie. De invulling hiervan wordt passend uitgerold naar de alliantiepartners.

Actielijn 5 *Maakt onderdeel uit van de taak van taalcoördinator (WEB gelden). Het gaat hierbij om ondersteuning door Stichting Lezen & Schrijven. Vanuit de kernpartners zullen de medewerkers communicatie ondersteunen. Deze functionarissen worden bekostigd door de eigen organisatie.*

<p>Actielijn 5. Kennis en communicatie</p> <p>Actie: ter ondersteuning van de regionale en lokale aanpak zullen we een aantal landelijke ondersteuningstaken organiseren. Dit betreft kennisopbouw en kennisdeling, het opzetten van een landelijk taalnetwerk en het voeren van communicatiecampagnes.</p> <p><u>Hoofddoelstelling</u></p> <p>Deze actielijn draagt zowel bij aan de hoofddoelstelling van de aanpak van laaggeletterdheid bij volwassenen als aan de hoofddoelstelling van de leesbevordering bij kinderen.</p> <p><u>Beoogd resultaten:</u></p> <p>5a. Lokale en regionale partijen hebben toegang tot kennis van wat werkt, en tot relevante feiten en cijfers.</p> <p>5b. Het landelijke taalnetwerk verbindt de lokale, regionale en landelijke aanpak en committeert landelijke organisaties binnen het sociale domein aan de opgaven van dit actieprogramma.</p> <p>5c. Inzet van landelijke communicatiemiddelen leidt tot het activeren van organisaties die met de doelgroep in contact staan, en van laagtaalvaardige burgers zelf.</p>	<p>Onz 729</p>
--	--------------------

Resultaten Actielijn 5.

- De Bibliotheek Noordwest Veluwe maakt waar mogelijk gebruik van de landelijke ondersteuningstaken ter ondersteuning van het doel en ter bevordering van het behalen van de resultaten vanaf 2016. Deze werkzaamheden zullen vooralsnog geschaard worden onder de taken van de coördinator onder WEB. Informatievaardigheid valt buiten de WEB. Er is een actief regionaal netwerk mediawijsheid.

Budget non formeel WEB 2016

Bij de besteding van het budget non formeel WEB 2016 geldt als uitgangspunt een efficiënte inzet van deze middelen. De inzet van de educatiemiddelen die als specifieke uitkering is gelabeld is aan voorwaarden gebonden. Inzet van het WEB budget mag

volgens de verantwoordingsystematiek SiSA plaatsvinden voor non-formele trajecten, de intake/taaltoets en de coördinatie indien hieraan een lesbevoegdheid gekoppeld is. De overige activiteiten die de bibliotheek verricht in het kader van het Taalhuis binnen het kader dat hierboven is geschetst vinden plaats binnen het domein bestrijding laaggeletterdheid budgetsubsidie bibliotheekwerk vanaf 2016. In deze overgangssituatie wordt gewerkt aan een optimale verbinding tussen beide subsidiestromen aan de bibliotheek Noordwest Veluwe.

Wel dient rekening gehouden worden met toekomstige beslissingen per 2018 die volgen op een aangekondigde evaluatie op de herijking van de WEB.

De hoogte van het budget is tot stand gekomen op basis van 25 % van het educatiebudget dat centrumgemeente Apeldoorn ontvangt via een specifieke uitkering WEB 2016

Voor de gemeente die onderdeel uitmaken van de bibliotheekregio Noordwest Veluwe gaat het om de volgende bedragen:

GEMEENTE	BUDGET NON FORMEEL 2016
Harderwijk	€ 31.312,12
Putten	€ 15.603,82
Nunspeet	€ 16.569,53
Ermelo	€ 14.948,73
TOTAAL	€ 78.434.21

Besteding WEB non-formeel 2016

Het ministerie van OCW wil graag zoveel mogelijk indirecte kosten beperken en wil dit beheersen (aantal uren en uurprijs)

De WEB-middelen mogen ingezet worden voor

1. de opleidingen educatie als bedoeld in artikel 7.3.1., eerste lid, b t/m f van de WEB, te weten:
 - b. opleidingen Nederlandse taal en rekenen, gericht op alfabetisering en op het ingangsniveau van het beroepsonderwijs;
 - c. opleidingen Nederlands als tweede taal I en II die opleiden voor het diploma Nederlands als tweede taal, bedoeld in het Staatsexamenbesluit Nederlands als tweede taal;
 - d. opleidingen Nederlands als tweede taal, gericht op beheersing van een basisniveau Nederlandse taal;
 - e. opleidingen Nederlands als tweede taal, gericht op alfabetisering;
 - f. bij ministeriële regeling aan te wijzen andere opleidingen.
2. De doelen worden als uitgangspunten voor de non formele trajecten genomen.
3. Intake/Taaltoets Taal voor het Leven (niet zijnde de taaltoets Taaleis WWB)

4. De kosten voor de coördinator die nodig is om de invulling en afstemming van trajecten goed te laten verlopen, is binnen WEB te verantwoorden. Deze kosten kunnen versleuteld worden in de totaalprijs over het aantal trajecten.
5. Nadere informatie over de bestedingsvoorwaarden verloopt via de centrumgemeente van de Arbeidsmarktregio de gemeente Apeldoorn

Voorliggende en aanvullende voorzieningen.

Er zijn voorzieningen die voorafgaand aan een non-formeel traject via de Taalpunten.

Deze voorzieningen mogen niet uit de WEB middelen bekostigd worden.

De activiteiten kunnen echter wel inhoudelijk aansluiten bij het Taalhuis binnen het pallet van bestrijding laaggeletterdheid. Verwijzingen vinden hierop plaats binnen het Taalnetwerk.

Alle overige activiteiten in het kader van de lokale implementatie van het Taalhuis en de Taalpunten door de Bibliotheek Noordwest Veluwe vinden plaats binnen:

A. voorliggende voorzieningen

waaronder

1. heel laagdrempelige inloop en het leggen van eerste informele contacten kunnen niet meteen aan taal gelinkt worden of aan intake met een registratie van een aantal persoonsgegevens waarbij een taalniveau wordt vastgesteld.
2. CAO-afspraken Taal diverse branches (Taalakkoorden etc.)
3. Bestuurlijke afspraken Rijk taalniveau pedagogisch medewerkers voorschoolse voorzieningen. De G37 heeft bestuurlijke afspraken gemaakt met het Rijk om het taalniveau van pedagogisch medewerkers bij spreken, lezen en schrijven na te gaan en waar nodig te verhogen. Ook de G86 met relatief veel doelgroepkinderen werkt aan het taalniveau van pedagogisch medewerkers in de VVE-sector. Afgesproken is dat in 2015 landelijk gemiddeld 90 procent van de pedagogisch medewerkers in de VVE-sector in de G37 voor mondelinge en leesvaardigheden moet voldoen aan niveau 3F. Schriftelijke vaardigheden mogen worden beheerst op niveau 2F.
4. Taaleis WWB taaltoets 1F en hierbij behorend re-integratietraject t.b.v. arbeidsparticipatie.
5. Experimenten/pilots actieprogramma Tel mee met Taal 2016-2016 waaronder Taal op de werkvloer op basis van het taalakkoord. Hierbij kan gedacht worden aan taaltrajecten op de werkvloer aan Moe-landers.

De activiteiten van het Taalhuis versterken de voorliggende voorzieningen.

B. Aanvullende voorzieningen

waaronder

1. de opdrachtformulering bibliotheekwerk 2016-2019 van de gemeenten Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Putten ter bestrijding van het Domein laaggeletterdheid volgens de werkwijze Taal voor het Leven. Deze werkwijze wordt landelijk uitgerold door middel van het landelijk actieprogramma Tel mee met Taal 2016-2018. Onder de opdracht bibliotheekwerk valt Tik & Klik?

2. Subsidie Stichting Vluchtelingenwerk 2016. Per gemeente worden de subsidieafspraken van deze stichting aan het Taalhuis verstrekt om inzicht te krijgen in de omvang van de activiteiten.
3. Subsidie Humanitas 2016 (thuisadministratie, taalmaatje, opgroeien, sociale contacten leggen)
4. Subsidie Stichting Welzijn 2016 (vrijwilligerssteunpunt, burgerinitiatieven, computercursussen).

Hieruit blijkt een inventarisatie van op de regionale/lokale infrastructuur nog eens van belang. Dubbeling op inzet en financiering dient te worden voorkomen.

Cijfers en feiten

Landelijk

Ongeveer 1,3 miljoen inwoners van Nederland tussen de 16 en 65 jaar zijn laaggeletterd (2014). In het actieprogramma Tel mee met Taal is bij de doelstelling van actielijn 1 is opgenomen om tenminste 45000 deelnemers voor 1 januari 2019 aan nieuwe taaltrajecten te laten beginnen volgens de werkwijze taal voor het leven.

Het aantal van 45000 deelnemers is 3,5 % van 1.3 miljoen laaggeletterden.

Het aantal van 3000 vrijwilligers geeft een percentage weer van 0,023077 van 1.3 miljoen laaggeletterden. Een percentage van 2,5 % van de laaggeletterden zijn analfabeet.

Regio Bibliotheek Noordwest Veluwe

Na publicatie van de cijfers van de Stichting Lezen en schrijven 2014 zijn er regionale cijfers gepubliceerd Regionaal gepubliceerd in 2015 die als uitgangspunt worden genomen voor het vertalen van de aantallen waarop minimaal ingezet wordt binnen de bibliotheekregio Noordwest Veluwe non formele educatie 2016. Hiermee kan een vertaling gemaakt worden naar de subregionale bijdrage aan deze landelijke doelstelling van actielijn 1 van het actieprogramma Tel mee met Taal.

Tabel 2. Gemiddelde geletterdheid en percentage geletterden per gemeente

Gemeenteclassificatie	Gemiddelde	Ondergrens	Bovengrens	% Laaggeletterden	Ondergrens	Bovengrens
-----------------------	------------	------------	------------	-------------------	------------	------------

PROVINCIE GELDERLAND						
Ede/Wageningen	293	284	301	7,5	2,5	12,5
Apeldoorn	290	281	299	8,8	5,5	12,1
Barneveld	288	278	297	11	5,5	16,5
Harderwijk	292	282	301	10	3,0	17,0
Nijkerk	290	280	300	5,5	0,4	10,6
Epe/Voorst	283	273	294	11,8	7,1	16,5
Hatterm/Heerde/Oidebroek	284	274	294	13,2	7,5	18,9
Elburg/Nunspeet	287	277	296	11,2	5,5	16,9
Ermelo/Putten	292	283	301	6,6	1,9	11,3
Berkelland/Lochem	283	273	293	7,9	2,5	13,3
Zutphen	289	279	299	11,1	6,6	15,6
Doetinchem	291	281	301	8,9	5,1	12,7
Bronckhorst/Brummen	286	276	296	9,3	4,6	14,0
Montferland/Oude IJsselstreek	290	279	300	8	3,5	12,5
Aalten/Oost Gelre/Winterswijk	283	273	293	11,8	7,6	16,0
Arnhem	291	282	300	9,8	5,7	13,9
Nijmegen	300	292	308	9,2	4,4	14,0
Wijchen	292	282	302	5,1	-0,5	10,7
Rheden/Rozendaal	287	277	297	8,9	3,4	14,4
Lingewaard	289	278	299	4,3	-0,9	9,5
Overbetuwe/Renkum	293	284	302	3,1	-1,4	7,6

In dit schema is opgenomen dat het percentage laaggeletterden voor Harderwijk op 10 % ligt. In Elburg/Nunspeet op 11,2 % en in Ermelo/Putten op 6,6 %

Bron: <http://basisvaardigheden.bibliotheek.nl/bestanden/spreiding-geletterdheid.pdf>

Deze percentages zijn afgezet tegen het aantal inwoners per gemeente per peildatum 1 januari 2016. Vervolgens is hiervan een percentage van 3,5 % berekend om in beeld te brengen welke bijdrage in deze bibliotheekregio Noordwest Veluwe geleverd moet worden aan actielijn 1 van het actieprogramma Tel me met Taal: tenminste 45000 deelnemers voor 1 januari 2019 aan nieuwe taaltrajecten te laten beginnen volgens de werkwijze taal voor het leven. Het betreft de aantallen over 3 jaar. De aantallen zijn ook per jaar aangegeven.

Gemeente	Aantal 16-65 jarigen Peildatum 01-01-2016	% laaggeletterden	aantal laaggeletterden	Doel actielijn 1 (3,5 %)	Doel per jaar
HARDERWIJK	29.410	10 %	2.941	103	34
PUTTEN	15.362	6,6 %	1.014	36	12
NUNPEET	16.293	11,2%	1.825	64	21
ERMELO	16.536	6,6%	1.091	38	13
TOTAAL	77.601		6.871	240	80

Doelgroepen

Regionaal zijn in hoofdlijnen de doelgroepen gespecificeerd die vaak laaggeletterd zijn. Deze doelgroepen zijn opgenomen in het vastgestelde regionale educatieplan 2013–2016 “educatie = participatie 2” en overgenomen in het Educatieplan Arbeidsmarkt Stedendriehoek en Noord Veluwe “Lzeen en shicrejvn is neit voor iereeden vezlafneksprend”.

Aan de doelgroepen is tevens aandacht besteed in de prestatieafspraken non formeel 2015 ROC Landstede. Dit is de basis voor de doelgroepbepaling non formeel 2016.

1. – laag opgeleide laaggeletterde autochtonen;
2. – laag opgeleide allochtonen;
3. – hoog opgeleide geletterde allochtonen;
4. – uitkeringsgerechtigden;
5. – MOE-landers (Midden- en Oost Europeanen).

N.B. De prioritering van de doelgroepen zoals opgenomen in de opdrachtformulering bibliotheekwerk 2016–2019 komen grotendeels overeen. De Moe-landers zijn hierbij echter niet opgenomen.

Prioriteren Doelgroepen

De prioritering van de doelgroepen wordt in samenwerking met de gemeenten in een groeimodel beter in kaart gebracht. Dit vindt plaats via binnen de kerngroep.

Eerste aanzet in de prioritering van de doelgroepen:

1. Ouders doelgroepeuters VVE niveau 1 F en niveau 2F (een gezin 1 plan gedachte) Ingezet wordt op het doorbreken van generaties laaggeletterdheid. De motivatie van ouders om bij te dragen aan een goede toekomst van hun kinderen biedt hiertoe vele kansen. Taalpartners zoals voorschoolse voorzieningen kunnen dit met activiteiten ouderbetrokkenheid stimuleren/ondersteunen. Preventie en een curatieve aanpak gaan hierbij hand in hand. De ouders van doelgroepeuters bevinden zich naar verwachting onder diverse doelgroepen 1 t/m 5.
2. Uitkeringsgerechtigden ten behoeve van maatschappelijke participatie niveau 1F en 2F
3. Maximaal 43 % van de trajecten Uitkeringsgerechtigden ten behoeve van arbeidsparticipatie vanaf niveau 2 F na doorlopen Taaleis WWB en traject 1f vanuit participatiebudget
4. Laag opgeleiden werkenden waarvan 65 % autochtoon en 35 % allochtoon
5. Moelanders na doorlopen taaltraject met werkgever en voorwaarde werkgeversbetrokkenheid via Taalakkoord niveau 1 F en 2 F.

Vindplaats deelnemers

Voor de vindplaats van de deelnemers zijn er een diverse aanwijzingen. Ervaringen van andere Taalhuizen dienen hierbij als voorbeeld. Verder hebben gemeenten bijvoorbeeld MOE-landers in beeld binnen de gemeentelijke basisadministratie.

Ouders van VVE-doelgroepkinderen zijn in beeld bij gemeenten c/q/ via voorschoolse en schoolse voorzieningen en de centra voor jeugd en gezin (consultatiebureaus).

Ook de uitkeringsgerechtigden zijn in beeld via de sociale diensten. Er vindt vanuit de Taaleis WWB een warme doorverwijzing plaats. Werkgeversplatforms zijn mogelijk per gemeente divers maar wel aanwezig.

Verder zal in de netwerkvorming en in het samenspel van toeleiding en werving van netwerkpartners nadere wegen bewandeld moeten worden om deelnemers te bereiken. De initiatieven richting werkgevers worden door het rijk (pilots) versterkt.

Verantwoording

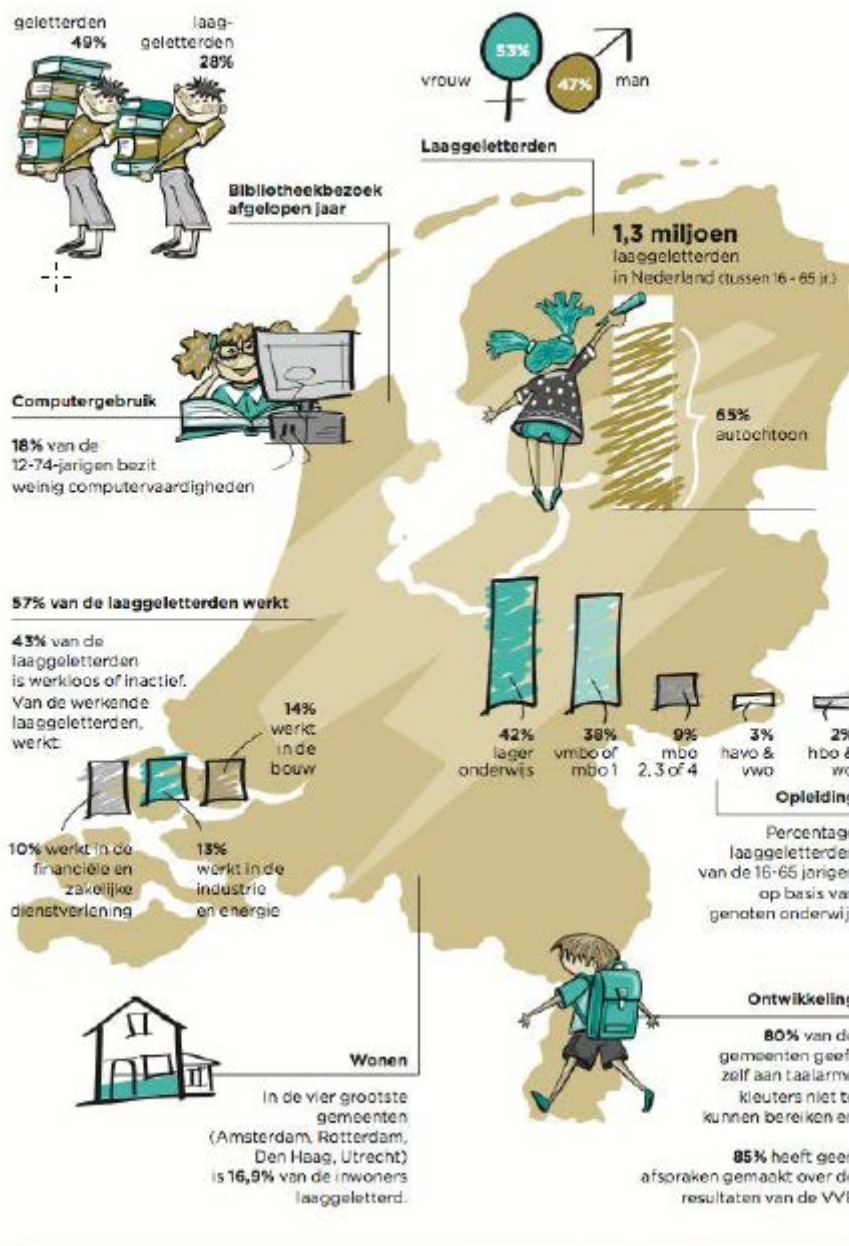
Centrumgemeente Apeldoorn dient de inzet van het WEB budget 2016 te verantwoorden op basis van de invulwijzer SiSa-bijlage 2015 versie 1 november 2015.

Aandachtspunt voor de verantwoording:

- Omdat de directe kosten van het werken met vrijwilligers vaak laag zijn, zijn de indirecte kosten relatief al snel hoog. Focus op het werken met een totaalprijs, in de verantwoording wordt ook niet gevraagd naar gedetailleerde overzichten en directe en indirecte kosten.

Bijlage 4: Onderzoekscijfers: laaggeletterdheid en taalachterstand in Nederland

Onze referentie
729386

Bron: Meulderink et al. (2017) en Bureau van de Arbeid (2016)

Openstaand aandachtspunten:

1. lokale monitoring aansluiten en delen (kijken waar dit thuishoort binnen deze afspraken. Voorstel is dit te koppelen aan aantoonbaar verbeteren of koppelen aan plan van aanpak. De kerngroep zal dit in beraad nemen.
2. De verwachting is dat er in de loop van het programma het aantal deelnemers kan groeien. Voor komende jaren kan de ambitie worden aangepast.